

Arkivsaksnr. 22/01044-3
Saksbehandler Vetle Bo Saga

Saksgang
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
29.03.2022
27.04.2022

Innbyggerforslag - Nei til koronasertifikat

Kommunedirektørens innstilling til vedtak:

1. Kommunestyret tar innbyggerforslaget «Tromsø er en inkluderende by – Nei til koronasertifikat» til behandling.
2. Det er ikke aktuelt med koronasertifikat på nåværende tidspunkt. Dersom smitteverntiltak etter smittevernloven § 4-1 igjen blir nødvendig, vil innføring av koronasertifikat vurderes på nytt.

Stig Tore Johnsen
Kommunedirektør

Mari Enoksen Hult
Direktør for organisasjon

Hva saken gjelder

Behandling av innbyggerforslaget «Tromsø er en inkluderende by – Nei til koronasertifikat».

Saksutredning

Med hjemmel i kommuneloven § 12-1 kan innbyggerne i kommunen sende inn forslag om saker som skal behandles av kommunestyret. Kommunestyret plikter selv å ta stilling til et innbyggerforslag som gjelder kommunens virksomhet.

Grunnvilkår for behandling

Før saken tas opp til behandling må det imidlertid avklares om forslaget oppfyller lovens vilkår for realitetsbehandling. Kommunestyret plikter selv å ta stilling til saken hvis minst 300 av kommunens innbyggere står bak forslaget. De som stiller seg bak forslaget må være folkeregistrert i kommunen, men trenger ikke å ha stemmerett eller ha fylt 18 år. Kommunestyret tar selv stilling til om forslaget gjelder kommunens virksomhet.

I nettportalen minsak.no har det kommet inn et forslag om å si nei til koronasertifikat. Forslaget ble levert 19.01.22. Da var det registrert 314 underskrifter med oppgitt adresse i kommunen. Kommunestyret skal ta stilling til forslaget senest seks måneder etter at det er fremmet.

Videre fremgår det av loven at det i samme valgperiode ikke kan fremmes forslag med samme innhold som et tidligere innbyggerforslag. Det kan heller ikke fremmes innbyggerforslag med samme innhold som en sak som er behandlet av kommunestyret i løpet av valgperioden. Det er kommunestyret som skal ta stilling til om et forslag kan fremmes.

Forslagets innhold

Forslagsstiller ønsker at koronasertifikat ikke skal innføres i Tromsø kommune. For dette synet trekkes hensynet til inkludering og likebehandling frem. Videre legges det frem ti grunner til hvorfor forslagsstiller mener koronasertifikat ikke bør innføres, blant annet reises det spørsmål ved om et slikt smitteverntiltak er i tråd med Grunnloven og internasjonale menneskerettsforpliktelser.

For den fulle begrunnelsen vises det til innbyggerforslaget som er vedlagt i sin helhet.

Vurdering av om forslaget kan fremmes

Hvorvidt forslaget skal behandles eller avvises må avgjøres etter en konkret vurdering av om innholdet er det samme som i tidligere innbyggerforslag eller sak som er behandlet av kommunestyret i gjeldende valgperiode. Formannskapet behandlet i sak 177/21 forskrift om forebygging av koronasmitte. I denne saken gjorde kommunedirektøren en vurdering av koronasertifikat, men tiltaket var ikke aktuelt på dette tidspunktet grunnet uavklarte personvernspørsmål. Kommunestyret har ikke i valgperioden tatt stilling til innføring av koronasertifikat. Saken må derfor tas opp til behandling.

Vurdering av forslaget

Koronasertifikat dokumenterer at en person er vaksinert, har gjennomgått covid-19 eller negativt testresultat. Når sykdommen covid-19 regnes som allmennfarlig, jf. smittevernloven § 1-4, kan departementet gi forskrifter for hele eller deler av landet om bruk av koronasertifikat, jf. samme lov § 4A-2.

Dersom kommunen vedtar smitteverntiltak for virksomheter og arrangementer etter smittevernloven § 4-1, kan kommunen gi regler om bruk av koronasertifikat med hjemmel i covid-19-forskriften § 19. Koronasertifikatet vil altså ikke være et smitteverntiltak i seg selv, men en måte å dokumentere vaksinasjon, gjennomgått covid-19 eller negativ test, ved tiltak som differensierer mellom persongrupper. Det vil da kunne stilles krav til vaksinasjonsstatus,

gjennomgått sykdom eller nylig negativt testresultat for adgang til virksomheter og arrangementer. Innføring av smitteverntiltak må alltid begrunnes smittevernfarelig.

Hjemmelen for koronasertifikat er midlertidig og løper i utgangspunktet ut 01.07.2022. Helse- og omsorgsdepartementet har for tiden forlengelse av disse reglene på høring, med høringsfrist 04.03.2022. Departementet mener beredskapshensyn og muligheten til å reagere effektivt begrunner en forlengelse.

I dag er det ikke innført krav om å fremvise koronasertifikat hverken nasjonalt eller lokalt. Tromsø kommune har heller ikke gitt lokale regler om koronasertifikat tidligere. Kommunen har heller ingen lokal forskrift om forebygging av koronasmitte. De gjeldende smittevernrådene er:

- Vaksiner deg
- Vask hendene ofte og grundig
- Holde deg hjemme hvis du er syk og ta en koronatest

Ved positiv test bør du holde deg hjemme i fire døgn og du har vært feberfri i minst 24 timer.

Om koronasertifikat skal tas i bruk i Tromsø kommune vil bare bli aktuelt dersom man igjen finner det nødvendig å innføre smitteverntiltak for virksomheter og arrangementer. Det vil da gjøres en smittevernfarelig vurdering av hvilke tiltak som oppnår den nødvendige effekten, men samtidig er minst mulig inngripende. Tiltak som krever bruk av koronasertifikat kan være aktuelt for å unngå andre, mer inngripende, tiltak.

Smitteverntiltak kan gripe inn i ulike menneskerettigheter. Samtidig er retten til liv og helse en menneskerett og smittevern blir derfor ofte en avveining mellom ulike menneskerettsforpliktelser. Forholdet til menneskerettighetene må først og fremst vurderes ved eventuell innføring av koronapass.

Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) har i en rekke saker gitt staten vid skjønnsmargin i koronahåndteringen. I saken Vavricka mfl. mot Tsjekkia, 8. april 2021, avsa EMD en storkammerdom angående rettsvirkninger til vaksinestatus. Saken gjaldt om obligatorisk barnevaksinering mot meslinger og utelukkelse fra for eksempel barnehager for barn som foreldrene velger ikke å vaksine, er i strid med retten til privatliv etter den europeiske menneskerettskonvensjonen artikkel 8. EMD kom til at dette var innenfor statens skjønnsmargin. Selv om saken ikke gjaldt koronavaksinering vil den kunne ha overføringsverdi til innføring av koronasertifikat.

Konklusjon

Det er ingenting ved smittesituasjonen som tilsier at Tromsø kommune skal ta i bruk koronasertifikat. Dersom smittesituasjonen endrer seg kan det likevel bli nødvendig å innføre smitteverntiltak. Kommunedirektøren fraråder derfor å utelukke bruken av koronasertifikat hvis behovet oppstår.

Vedtakskompetanse

Kommunestyret

Vedlegg

Vedlegg 1: Innbyggerforslag - koronasertifikat

Vedlegg 2: Signaturer fra minsak.no